

Information om nya älgjaktsförslaget och varg

Sv. Jägarförbundet genomför ett antal presentationer av förslaget om nya älgjaksregler samt aktuella vargfrågor.

I vårt område har information genomförts i Sunne 15 november och i Kvinnersta den 16. Undertecknad var med på presentationen i Kvinnersta och ska försöka ge en sammanfattning av vad som presenterades.

Här laddar tre av talarna upp. Från vänster Gunnar Glöersen, Sv. Jägareförbundets rovdjursexpert som talade om var, Daniel Ligné Sv. Jägareförbundet som talade om ny älgförvaltning samt Örebro länsordförande Thomas Andersson som hälsade välkommen.

Ny älgförvaltning

Sammanlagt har under 2000-talet tre olika utredningar med förslag till hur älgförvaltningen ska skötas genomförts.

Den första, 2004, genomfördes av Sv. Jägareförbundet, LRF och skogsbranschen. Den satte inga egentliga praktiska spår men sedan har det kommit ytterligare två:

- Hyttrings utredning, kritiserad av många då den inte var tillräckligt konkret.
- Norrfalks utredning som fick en hel del kritik men som sedan i departementet omarbetades och som sedan gått ut på två remisser

Nuläget är följande:

- Proposition till riksdagen i höst. (ingen stor politisk stridsfråga)
- Passerat Lagrådet som ser till att lagen inte juridiskt sett är fel
- Beslut i riksdagen 2010 12 01
- Träder ikraft till älgjakten 2012

Begrepp i vilt- och älgförvaltningen

- **Viltförvaltningsdelegation, VFD**, hos Länsstyrelserna. Sammansatt av 5 politiker och "partsrepresentanter", totalt ca 14 personer. Jägarna har 1 representant, lika många som rovdjursintressena och yrkesfiskarna och polisen. VFD beslutar om gränser för ÄFO. Har också till uppgift att lösa problem då man inte är överens inom ÄFO. VFD ska:
 - Fastställa planer och mål
 - Fastställa jakttider
 - Fastställa arealkrav för tilldelning av älg
 - Fastställa fällavgifter
 - Fastställa ÄFO-gränser
 - Granska och fastställa planer vid oenighet inom ÄFO
- **Älgförvaltningsområden, ÄFO**, som inom biologiskt och geografiskt avgränsade områden ska samordna arbetet med älgförvaltningen. Består av 3 jägarerepresentanter och 3 markägarerepresentanter. Markägare är ordförande och har utslagsröst. Området ska i vår del av landet normalt omfatta minst 50 000 ha. Utarbetar förslag till övergripande 3-årsplan för älgförvaltning. Detta underlag går sedan som basmaterial ut till i området ingående ÄSO som en rekommendation för ÄSO-arbetet. ÄFO utarbetar den slutliga planen som sedan underställs VFD för beslut.
- **Älgskötselområde, ÄSO**, som ska arbeta som idag. Dock tillkommer samverkan under ledning av ÄFO. Genomför årligen sina samråd med berörda markägare och övriga intressenter. Skall registreras hos Länsstyrelsen. Området skall tåla en årlig avskjutning av minst 10 vuxna älgar.
- **Licensområde**. Område som inte av olika skäl ingår i ÄSO. Tilldelningen börjar med kalv och beroende på storlek kan också tilldelas vuxna djur.
- **Kalvjaktsmark**. Kalvjakt under mycket begränsad tid, högst 5 daagar. Ingen registrering krävs.
- All älgutdelning baseras på areal.

Daniel Ligné i tänkarpose.

Inventering och uppföljning

För att kunna förvalta älgstammen krävs mer fakta och mindre tyckande.

- Spillningsinventeringar utförda av jägarna är ett effektivt och billigt verktyg.
- Foderprognoser över framtida tillgång. (Bör väl också kompletteras med förslag till åtgärdsplaner anser undertecknad)
- ÄBIN, Älgbetesinventeringar. Ska ta fram fakta om betesskador. Det har påtalats att nuvarande metoder inte fungerar i tallfattiga områden i södra Sverige. Alltså måste en reviderad modell utvecklas.
- Referenspopulationer med GPS-försedda älgar som kan följas. En rätt dyr metod.
- IT-stöd för älgförvaltningen. Vi behöver snabbt kunna följa upp och sammanställa relevant information om stammens sammansättning och avskjutningsläget. Här slår Sv. Jägarförbundet ett slag för Viltdata.se som man har utvecklat och som nu används av 80% av alla jaktlag. Något alternativ till detta finns f.n. inte på marknaden.
- Rapportering av fälld älg skall ske inom 2 veckor.

Utbildning

- Sv. Jägarförbundet har av regeringen sitt s.k. Allmänna uppdrag. I detta ingår att utbilda Älgförvaltningsgrupperna och Älgskötselområdena.
- Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, ska ta fram utbildning för Älgförvaltningsgrupperna, Viltförvaltningsdelegationerna och Länsstyrelserna.

Övrigt

- Samma jakttider kommer att gälla.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen tar fram anvisningar för skydds jakt på älg.
- Registreringsavgifterna kvarstår.
- Fällavgifter för både vuxen och kalv.
- Skogsstyrelsen ska studera konsekvenserna av älgbete för den biologiska mångfalden.
- Representanter till ÄFO ska vara utsedda till 2011 07 01

Lite blandat

- Vi måste förvalta mot uppsatta konkreta mätbara mål
- Enbart 10 % av dagens samråd slutar i oenighet
- Privata markägare är till största delen positiva till storleken på dagens älgstam
- Data om skador från ÄBIN ger ingen anledning till attitydändringar
- En jägarmajoritet vill ha mer älg

Varg och övriga större rovdjur

Vi har den näst högsta tätheten av stora rovdjur i Europa, Ryssland ej inräknat. Enbart Rumänien påstår sig ha fler rovdjur. Men deras siffror verkar inte särskilt trovärdiga.

Läget styrs utifrån EU:s habitatdirektiv

I detta ingår en hell del komplicerade begrepp.

Vi ska som medlemsstat se till att:

- Rovdjuren inte dör ut långsiktigt
- Värna om en minsta livskraftig population
- Enligt habitatdirektivet verka för en population som är större än att förhindra utdöende

Vi har f.n.

- Lo, 1 500 - 2 000
- Varg 210 - 230
- Björn 3 000
- Järv 700

Om vargar

Vi har:

- 9 kända invandrade vargar
- Tillräckliga lämpliga livsmiljöer
- Det räcker egentligen med 100 vargar för att ha en livskraftig vargstam om man har en invandring på 1 varg/år.
- 1 000 vargar krävs för gynnsam bevarandestatus utan invandring.

Regeringen har beslutat om ett temporärt tak på 210 vargar.

I samband med beslut om vargjakt gick bägge jägarorganisationerna och ett antal andra berörda med på vargflytt/import/utplantering av varg. Detta för att undvika scenariot med 1 000 vargar.

Avsikten är att utplantering/vargflytt ska ske i de län som haft vargjakt samt även i Västmanland, Stockholms och Södermanlands län.

Kriterier för vargflytt

- Mindre än 10 mil från befintliga revir (så att de hittar någon att para sig med)
- Lämpliga åtgärder kan vidtas för att skydda omgivningen, t.ex. boskapsskötsel
- Minst 10 mil från renbetesland.
- Liten risk för utvandring till Norge
- Lite frigående betesdjur.
- Markägarna lämnar tillstånd

Valpflyttningskriterier, dvs. alternativet med utplantering av valpar i lyor

- Vargtiken sändarförsedd
- Minst 10 mil från renbetesland.
- Markägarna lämnar tillstånd

En mängd mer eller mindre kreativa förslag om hur lämpliga vargar ska anskaffas/produceras har framförts och utretts. Att gå in på alla dessa för alldeles för långt.

Henrik Nyström
Hemsidans utsände